

terrac. Hodie nata est nobis Dei Mater in Cant. 7. 5. sancta Probatia, ex qua Dei Agnus, qui mundi capitis tua sicut purpura Regis violeta carnalibus. Efferas ex originibus: Caput tuum super te Agnus castus: Rex ligatus in transcursibus, aquarum nempe; vel in aquis currentibus. Quod argute explicat Philo Carpathiorum Episcopus de Christi e caelis per B. Virginem in terram excurfu. E caelo namque excurrit in terram tanquam sponsus de thalamo Virginali progressus in orbem, &c.

2357 Sed quoniam ex Mariae exortu & Nativitate, quoniam ex hujus copiosissimi fluminis profuxu commoda caelis terrisque delata? Paene omnia paucis verbis Bernardus comprehendit ser. in c. 12. Apocalypsis. De plenitudine ejus accipiant universi: peccator veniam, justus gratiam, Angelus letitiam; denique tota Trinitas gloriam, Filii persona carnis humanae substantiam. Singula cursum expendo. Etenim talis in Maria, vel a suo exortu, gratiarum omnium plenitudo, ut ipsa affatim impleta, quasi exundans fluvius in nos omnes effundat: Plena sibi, superplena nobis, aiebat idem Bernardus sermone de Aqueductu: habet enim Maria (addit S. Bonav. in Speculo c. 7.) plenitudinem gratiae inundativam. Accedant ergo universi, accipiant de plenitudinis redundantia. Vengan todos por agua alrío de vida, que sale de Madre.

2358 Accipiat in primis peccator veniam. Quod ipsamet Virgo apud Salomonem ardent exoptat, dicens: Qui me invenerit, inveniet vitam, & hauriet salutem a Domino. LXX. vertunt: Egressiones meae egressiones vitae. Duplicem commendat exitum suum, & per Conceptionem, & per Nativitatem; utrumque vitalem; ut ostendat eò spectare vitalem suum exortum, ut per illam & in illa peccator inveniat gratiae vitam, & hauriat animae salutem: tam facile & copiose, quam facile & copiose hauritur aqua ex flumine aquas ubertim exundante, & omnibus ex prompto. Hodie mundi salus inchoavit. Deinde, praedicat ostendit veterem illam Probatiam Piscinam, juxta illam arbitratu exortam Virginem; multò jam ex tunc feliciorem fuisse; nam antea semel quotannis Angelum Dei excipiebat, aquam turbantem, atque unum dumtaxat valetudini restituentem. At verò nata jam prope illam Virgine Matre, caelestium virtutum copiosissimum agmen habet, Deigenitricem laudantium, illam miraculorum abyssum, illum universo orbi medicinam afferentem fontem. Preme hoc postremum Mariae elogium. Ante Mariae exortum, salutis aqua erat veluti collectitia, clausa, & stagnans in illo Hebraeorum Populo; parvisimè & quasi guttatim semel in anno ex aquis salus hauriebatur ab uno dumtaxat: aquarum penuria reliquae Nationes laborabant. Adfuit tandem Virginis natalis dies, à quo lympidissima gratiae fluente exundare coeperunt: fons sive fluvius viventis aquae adfuit perennis scaturiginis; ubertim effundens quod habet, & quasi viscera sua ultrò largiens liberaliter, non semel in anno, sed omni tempore, non uni, non paucis, sed universis, vel ipsis etiam malevolis gentilibus & barbaris: Universo orbi medicinam attulit. Accedant supplices ad Mariam, & hauriant salutem a Domino.

2359 Hebraeorum est traditio (cujus me-

minere Lyranus & Cornelius Num. 20. Genebrardus in Plal. 77. 19. & Mendoza in lib. 1. Reg. c. 4. v. 11. Notatio. 12. Sect. 2. numero suo 6.) Fluvium illum copiosissimum rupe elicitum, & Mosaicae virgae percussione exundantem, atque Hebraeos comitantem per deserta quocumque demigrarent, sive per acclivia montium, sive per declivia vallium; datum quidem, & conservatum meritis Mariae sororis Moysis, & Aaronis. Quod ex eo probant, quia deficiente Maria, deficit aquae fluxus, ut videtur constare ex Num. 20. v. 1. & 2. Hæc petra Floreb (ait R. Isaac) est illa Cades. Nempe puteus Mariae, qui illos est comitatus quadraginta annis: sic dictus, quoniam tot annis cum illis fuit Maria merito. Fides sit penes Auctores. Illud nobis in dubium, ab exortu Mariae Deigenitricis, quae exundans est gratiarum fluvius, & pelagus, immensa quaedam salutis fluente ejus meritis in orbem universum redundare. Receptaculum ipsa salutis est, & vitae promptuarium perenne atque indeficiens, ni ei nos deficiamus: adfit pietas in illam, ipsa nobis semper aderit, ut de plenitudine ejus omnes accipiant: peccator veniam, Justus gratiam.

2360 Quò spectat Guilielmus Abbas ad c. 4. Cant. v. 15. ubi de Deipara: Continet sibi abyssos vita; sed non ita continet sibi abissos effundat & aliis. Effundit hominibus in hac peregrinatione rivulos sanctitatis, donec & ipsi cives effecti inebrientur ab ubertate domus ejus, &c. Certè omnes omnium gratiarum rivuli à Maria in Justos defluerunt. Neque ulla eis sanctitatis prosperitas, quae ab hoc copiosissimo totius sanctimoniae flumine non redundaverit. Quod si rivuli cum essent, in flumina creverunt, profectò à pia erga Deiparam devotione id factum Cant. 4. 13. Emissiones tuae paradisi malorum puniceorum cum pomorum fructibus. Et si emissiones appellet munera, quae per Virginis manus ad nos veniunt: placet hic Gilberti Abbatis mens, exilimanis serm. 35. emissiones esse fluente aquarum. Quod Titelmani est etiam placitum, imò & S. Bonaventurae de Ecclesiast. Hierarchia 4. p. ad finem, ubi ad institutum nostrum ita S. Bonav. perspicue: Emissiones tuae paradisi, &c. Sicut enim Paradisi à se emittit flumina, & fontes continuo emanantes, herbas & arbores, fructificantes; sic Mater misericordiae à se emittit rivulos, & fontes gratiarum, quibus corda arida infunduntur, & imbuntur, & fructus virtutum, quibus affectiones illorum, qui esuriunt justitiam, fructuosos operibus nutriuntur. Ecce emissiones, sive divisiones aquarum, gratiarum fontes, rivuli, & flumina, Mariae dona sunt, ab illa emanant, ut à magno Paradisi fonte, & flumine, in omnes Ecclesiae ordines.

2361 Deinde ex perenni hoc & copioso flumine hauriat Angelus letitiam. Mariae enim exortus fluminis impetus est letificans: civitatem impetum Dei. Pl. 45. 5. Continet sibi (addit Guilielmus proximè relatus) abyssos immortalium gaudiorum: effundit Angelis torrentem voluptatis. Et de ipsa Sophronius ait ser. de Sophron. Assump. dedit caelis gloriam, qua hilarescunt Angeli. Inexhaustum gaudii pelagus, unica memoris obliteratio, appellatur à S. Damasceno, Orat. de Assumptione Radix gaudii, à S. Nyf. Seno Orat. de Resurrectione, Letitia Angelorum à S. Cyrillo Alexandrino Hom. 6. contra S. Cyrillus Nesto-

rum, à S. Ephrem de Laud. Virg. Tom. 3. in prima lucis creatione Nativitatem Deiparae praefiguratam multi agnoscunt. Expende quid de luce facer praedicet Historicus Genes. 1. Vidit Deus lucem, quod esset bona. Hebraice pro bona, vel ad Job, id est, jucunda, hilaris, omnia implens lætitiâ & gaudio. Talis Angelis Mariae nativitas, ait S. Vincentius Ferrar. serm. 2. de Nativ. Virg. Et vidit Deus lucem quod esset bona: Ecce Nativitas Virginis Mariae. Vidit, id est, videre fecit quod esset bona: bona Angelis, quia per eam reparantur eorum cathedrae.

2362 Nec tunc primò ex Mariae natali Angeli sunt gaudi; vel ab ipso mundi exordio, tacitè mente Virginem Deiparam; concipientes & versantes, in magno exultare gaudio. Nam extunc, post malorum Angelorum ruinam, quae Angelicae naturae & probro & tristitiæ fuit; Deigenitricis praeviderunt exortum, & conceperunt illam sanctam Virginem in mentibus suis, per quam eorum ruina repararetur; & inceperunt tripudiare & facere magnum festum; ut loquitur S. Vincentius sermone de Concept. B. Virginis. Vel Mariae beata memoria, omni amandata motu, Angelos exhilaravit. Quid mirum? quandoquidem praè oculis habebant puellam Deiparam quasi ad Dei lacus nutritam, omnia exhilarantem instar citharæ suavissimè modulantis. Adgaudebat illi Deus, adgaudebant Angeli, ardebant, & applaudebant. Ipsamet Virgo testatur Prov. 8. 30. Cum eo eram cuncta componens & delectabar per singulos dies ludens coram eo, &c. Ex originibus veras: Eram in latere ejus nutrita, vel apud eum nutrita: vel eram apud eum modulans. Ego eram, cui adgaudebat, cui blandè ardebat ipse, vel ridere faciens eum.

2363 Propterea Bernardus subdit; de plenitudine Mariae accipiant universi; tota Trinitas gloriam. Hinc praecleara illa S. Cyrilli Alexandrini vox, sic Mariam salutantis: Salve Virgo, per quam sancta Trinitas in universo orbe glorificatur, & adoratur. Glorificatur, dum ab hominibus per Virginem cognoscitur: Patri enim eximia nata est Filia; Filio Mater; Spiritui sancto Sponsa. Et certè, quantum sit Deus satis ignorat, qui hujus Virginis mentem non stupet, animum non miratur: Bellè aiebat Chryfologus serm. 140. Sic tota Trinitas gloriam de plenitudine Mariae accipit; id est, notitiam claram eum laude.

Denique accedat signatum aeternum Patris verbum ad Mariam exundantem vitae fluvium, ut ab illa accipiat carnis humanae substantiam. Vix enim puella nostra formosissima nata proponitur, cum jam Mater Christi proclamatur: Mariae, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Propterea tot cumulata gratias concipitur & nascitur, qui paritura Deo Filium: nam esse D. Christi Genitricem, est in Maria veluti transcendentalè praedicatù, quod universa & singula in eà collata beneficia comitatur, & vastissimè gratiarum pelagus transcendit.

2364 In principio creavit Deus caelum & terram, & simul cum terra purissimum aquae elementum, uti fert communis Sanctorum & Doctorum sententia. Et Spiritus Domini ferebatur super aquas. Genes. 1. In ipso aquarum natali jam Spiritus sanctus de illis singulariter sollicitatur; & praetò adit in similitudinem P. Ildeph. de Flores in Eccles.

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

S. Ephrem. in prima lucis creatione Nativitatem Deiparae praefiguratam multi agnoscunt. Expende quid de luce facer praedicet Historicus Genes. 1. Vidit Deus lucem, quod esset bona. Hebraice pro bona, vel ad Job, id est, jucunda, hilaris, omnia implens lætitiâ & gaudio. Talis Angelis Mariae nativitas, ait S. Vincentius Ferrar. serm. 2. de Nativ. Virg. Et vidit Deus lucem quod esset bona: Ecce Nativitas Virginis Mariae. Vidit, id est, videre fecit quod esset bona: bona Angelis, quia per eam reparantur eorum cathedrae.

2362 Nec tunc primò ex Mariae natali Angeli sunt gaudi; vel ab ipso mundi exordio, tacitè mente Virginem Deiparam; concipientes & versantes, in magno exultare gaudio. Nam extunc, post malorum Angelorum ruinam, quae Angelicae naturae & probro & tristitiæ fuit; Deigenitricis praeviderunt exortum, & conceperunt illam sanctam Virginem in mentibus suis, per quam eorum ruina repararetur; & inceperunt tripudiare & facere magnum festum; ut loquitur S. Vincentius sermone de Concept. B. Virginis. Vel Mariae beata memoria, omni amandata motu, Angelos exhilaravit. Quid mirum? quandoquidem praè oculis habebant puellam Deiparam quasi ad Dei lacus nutritam, omnia exhilarantem instar citharæ suavissimè modulantis. Adgaudebat illi Deus, adgaudebant Angeli, ardebant, & applaudebant. Ipsamet Virgo testatur Prov. 8. 30. Cum eo eram cuncta componens & delectabar per singulos dies ludens coram eo, &c. Ex originibus veras: Eram in latere ejus nutrita, vel apud eum nutrita: vel eram apud eum modulans. Ego eram, cui adgaudebat, cui blandè ardebat ipse, vel ridere faciens eum.

2363 Propterea Bernardus subdit; de plenitudine Mariae accipiant universi; tota Trinitas gloriam. Hinc praecleara illa S. Cyrilli Alexandrini vox, sic Mariam salutantis: Salve Virgo, per quam sancta Trinitas in universo orbe glorificatur, & adoratur. Glorificatur, dum ab hominibus per Virginem cognoscitur: Patri enim eximia nata est Filia; Filio Mater; Spiritui sancto Sponsa. Et certè, quantum sit Deus satis ignorat, qui hujus Virginis mentem non stupet, animum non miratur: Bellè aiebat Chryfologus serm. 140. Sic tota Trinitas gloriam de plenitudine Mariae accipit; id est, notitiam claram eum laude.

Denique accedat signatum aeternum Patris verbum ad Mariam exundantem vitae fluvium, ut ab illa accipiat carnis humanae substantiam. Vix enim puella nostra formosissima nata proponitur, cum jam Mater Christi proclamatur: Mariae, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. Propterea tot cumulata gratias concipitur & nascitur, qui paritura Deo Filium: nam esse D. Christi Genitricem, est in Maria veluti transcendentalè praedicatù, quod universa & singula in eà collata beneficia comitatur, & vastissimè gratiarum pelagus transcendit.

2364 In principio creavit Deus caelum & terram, & simul cum terra purissimum aquae elementum, uti fert communis Sanctorum & Doctorum sententia. Et Spiritus Domini ferebatur super aquas. Genes. 1. In ipso aquarum natali jam Spiritus sanctus de illis singulariter sollicitatur; & praetò adit in similitudinem P. Ildeph. de Flores in Eccles.

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redemptoris usque ad mortem passionibus & penis subjacuit, aqua fluxibilitatem in se habuit; quia nascendo, crescendo, esuriendo, sitiendo, moriendo per momenta temporum mobiliter decurrit. Assumpsit Deus illam hominum naturam, de quibus dicitur: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Quid mirum, fluida instar aquae in Christo fuerit usque ad mortem, tormenta & necem subeundo, ut ostendat se esse verum Mariae Filium: Ut Maria veram Matrem ostenderet, verum se hominem patiendò tormenta non travit. Forsan eam ob causam de ejus latere in Cruce efflavit non solum sanguinis, sed aquae etiam undae profuxere: Exiit sanguis & aqua. Sic Christus quasi caelum ex aquis enatum seipsum demonstravit. Imò sic etiam palam comprobavit Ecclesiam Christianam universam, quae sponsi Jesu

volueris calore suo vitali fovens; hoc enim praè se fert verbum ferebatur in originibus, ut, notat S. Hieronymus in Hebraicis. Quasi super Genesim. Sic Spiritus quaedam aquis imprimebat sanctitatem & munditiam, ut enim sapientissimè Tertullianus lib. de Baptismo; Ab Terralla eo, qui superferebatur, id quod ferebat, sanctitatem mutuabat: quoniam subiecta quaeque materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. Cæterum, quorum sanctus Dei Spiritus de aquarum elemento tam vehementer sollicitus? Si Historicè loquamur, non alia de causa, nisi quia Firmamentum statim die creationis secundà efformandum erat: Fiat firmamentum in medio aquarum: id est, caelum ipsum; nam subdit: Vocavitque Deus firmamentum caelum. Hebraice scamaim, quasi scamaim, id est, ibi aqua, sive aquaeum, vel ex aquis enatum. Unde S. Ambrosius, S. Basiliius, in Hexamer. & S. Damasc. l. 2. de fide c. 6. & ex illis nonnulli Theologi & Philosophi arbitratur, caelum ne esse solidum, sed fluidum instar aquae.

2365 Si verò sensum mysticum perscrutemur; quis neget purissimo illo aquarum elemento Deiparam Virginem praesignari? Illa quidem, vel ab ejus Nativitatis exordio, imò & conceptionis momento, Spiritus sanctus superferebatur, ut eam suis impueret affectibus calore, ardore, inflammatione, sanctitate: subiecta enim materia, ejus, quae desuper imminet, qualitatem rapiat, necessum est. At, quae tanta divino Flamini cura Mariam divino suo calore fovendi? Sanè quia Virgo de substantia carnis suae carnem humanitati Christi erat subministratura, Spiritu sancto, qui jam super illam venerat, superveniente. Ecce tibi firmamentum, seu caelum ex aquis enatum, nempe secundus homo de calce caelestis, uti Paulus aiebat 1. Cor. 15. 47. imò excellèntis caelis factus; ut idem ait ad Hebraeos. 7. 26. Rectè hic S. Bonaventura de Ecclesiast. Hierar. 4. p. premeus illud, Vocavit firmamentum caelum. Singulariter, inquit, potest vocari firmamentum natura nostra à Christo assumpta: sicut dicit Psal. 17. Dominus firmamentum meum: & Ezechiel. 1. Aspektus Firmamenti quasi aspectus crystalli, &c. Quod latè ostendit & illustrat. Igitur sicut ex purissimis ac pellucidis aquis caelum totum aqueum totumque crystallinum efformatum, ita ex limpidiſſimis Mariae visceribus humana Christi natura nitida, tersa, defaecata caelo purior.

2366 Subtextit S. Bonaventura: Quia corpus Redempt